

K Ä S K K I R I

Tallinn

03.05.2017 nr 1-2/17/471

Keskkonnaregistri veekogude nimistus tehisveekogu välja arvamine Audru jõe koosseisust ja sellest tulenevalt Audru jõe kalda kitsenduste korrigeerimine

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 10.12.2009. a. määruse nr 186 „Keskkonnaministeeriumi põhimäärus“ § 14 lõike 1 ja keskkonnaregistri seaduse § 38 lõike 2 punktide 5 ja 6, § 39 lõike 3 alusel.

1. ÕIGUSLIK JA FAKTILINE ALUS

1.1. Käesolev käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 10.12.2009. a. määruse nr 186 „Keskkonnaministeeriumi põhimäärus“ § 14 lõike 1 ja keskkonnaregistri seaduse § 38 lõike 2 punktide 5–6, § 39 lõike 3 alusel ning arvestades keskkonnaregistri seaduse § 4 lõiget 1.

1.2. Keskkonnaministeerium on keskkonnaregistri seaduse § 4 lõike 1 kohaselt keskkonnaregistri vastutav töötleja. Keskkonnaregistri seaduse § 39 lõike 3 kohaselt on keskkonnaregistri vastutaval töötlejal õigus esitada keskkonnaregistrisse kandmiseks andmeid keskkonnaregistri seaduses nimetatud alustel pärast nende andmete kontrollimist tunnustatud või akrediteeritud asutuste poolt.

Keskkonnaregistri seaduse § 38 lõike 2 punktide 5 ja 6 kohaselt on keskkonnaregistri inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõjutuse vähendamiseks määratud alade nimistusse ja veekogude nimistusse andmete kandmise aluseks õigusakt.

Tulenevalt eeltoodust on Keskkonnaministeeriumi kantsleri käskkiri õigusaktiks, mille alusel tehakse kandeid keskkonnaregistri veekogude nimistusse ja määratletakse veekogu alaliik, millest lähtuvalt rakendatakse veekogu rannal või kaldal veeseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud ranna ja kalda kasutamise piiranguid.

1.3. Keskkonnaministri 19.06.2015. a määruse nr 36 „Keskkonnaagentuuri põhimäärus“ § 5 alusel on Keskkonnaagentuuri üheks ülesandeks keskkonnaga seotud andmete kogumine ja analüüs. Sama määruse § 6 punkti 15 kohaselt täidab Keskkonnaagentuur talle õigusaktidega pandud andmekogude volitatud töötleja ülesandeid. Vabariigi Valitsuse 27.05.2003. a korraldusega nr 333 „Keskkonnaregistri volitatud töötleja määramine“ on määratud keskkonnaregistri, sh keskkonnaregistri seaduse § 12 sätestatud veekogude nimistu, volitatud töötlejaks Keskkonnaagentuur.

Keskkonnaregistri seaduse § 38 lõike 6 alusel tohib andmeandja seaduses nimetatud objektide (sh veekogude) paiknemiskaartidena kasutada riigi põhiregistrite kasutamist

kindlustavasse Eesti kaardisüsteemi kuuluvaid kaarte. Ruumiandmete seaduse § 69 kohaselt on Eesti topograafia andmekogus (ETAK) olemasolevate andmete kasutamine kohustuslik teabevaldajate andmekogude pidamisel, andmete töötlemisel ja ruumiandmeteenuste osutamisel juhul, kui teabe hõivel või kasutamisel tuleb lähtuda topograafilistest ruumiandmetest. Keskkonnaregistri seaduse § 41 lõike 1 punkti 3 alusel on keskkonnaregistri volitatud töötlejal lisaks andmekogude pidamisega seotud andmetöötlusele õigus töödelda keskkonnaregistri andmeid ulatuses, mis nõuab andmekogude vahelise andmete töötlemise seadusega sätestatud ulatuses. Seega tuleb Keskkonnaagentuuril tagada keskkonnaregistri ja ETAK-i vaheline andmete vastavus.

Tulenevalt eeltoodust on Keskkonnaagentuur tunnustatud asutus veekogude nimistu andmestike pidamisel ja uuendamisel keskkonnaregistri seaduse § 39 lõike 3 tähenduses.

- 1.4. Keskkonnaministerium sai 16.10.2015 Audru vallavalitsuselt taotluse nr 7-1.4/2783, arvata Audru jõe (registrikood: VEE1122000) piiridest välja kaevatud kanal, mis asub Audru vallas Valgeranna külas Tammetalu kinnistul (kat tunnus 15904:003:0728). Põhjenduseks toob Audru vallavalitsus asjaolu, et tegemist on tehisrajatisega, mis ei ole Audru jõe looduslik osa.

Audru Vallavalitsus märkis esitatud taotluses lisaks, et kanal on ilmunud peale seda, kui Tammetalu kinnistu elamu on saanud ehitusloa elamule (17.12.1998) ja et elamu ehitusprojektiga ei ole ette nähtud kanali rajamist ega ole selleks ka eraldi luba väljastatud. Audru Vallavalitsus märkis oma taotluses ka, et 2002 a ortofotol on kanal näha, kuid Eesti kaardil 1:50000 aastast 2001 kanalit ei ole.

Käsitlev ala asub Pärnu maakonnas Audru vallas, Valgeranna külas Tammetalu katastriüksusel 15904:003:0728.

Keskkonnaministerium selgitas 19.04.2016 nr 17-6/16/2616-2 Audru vallavalitsusele saadetud kirjas, et juhul, kui suurema veekogu kalda ehituskeeluvööndisse on inimese poolt rajatud veega täitunud süvend (antud juhul paadikanal), mille rajamine on lubatud ainult kehtestatud detailplaneeringu või kehtestatud üldplaneeringu alusel, saab suurema veekogu kaldajoont korrigeerida keskkonnaregistris ainult tingimusel, et on olemas vastav alusdokument. Keskkonnaregistri seaduse § 5 punkti 1 kohaselt on keskkonnaregistri kande alusdokumendiks õigusakt ja § 5 punkti 5 kohaselt planeering. Keskkonnaministerium selgitas, et taotlust saab rahuldada juhul, kui paadikanal on kehtiva detailplaneeringu abil seadustatud või õigusvastaselt rajatud paadikanal likvideeritud (lammutatud). Keskkonnaministerium soovis eraldi kinnitust, et paadikanali likvideerimiseks puudub avalik huvi ja Keskkonnaamet on seisukohal, et paadikanali olemasolu ei takista looduskaitse seaduse § 34 sätestatud veekogu ranna ja kalda kaitse eesmärkide saavutamist.

- 1.5. 17.01.2017 nr 7-1.4/2783-3 sai Keskkonnaministerium Audru Vallavalitsuselt teate, et Audru Vallavalitsuse 5. jaanuari 2017 korraldusega nr 5 kehtestati Valgeranna külas Leetsi elamuala detailplaneering. Audru vallavalitsuse info kohaselt on detailplaneeringuga seadustatud Tammetalu kinnistule (katastritunnus 15904:003:0728) rajatud paadikanal, kuna puudub avalik huvi selle likvideerimiseks. Lisaks olemasolevale paadikanalile kavandatakse detailplaneeringuga kahe uue paadikanali rajamist Leetsi tee 2 ja 4 piirile ning Leetsi tee 4 ja 6 piirile.

Keskkonnaamet kooskõlastas planeeringu 16.08.2016 kirjaga nr 7-9/16/9769-2, kuid esitas seisukoha, et kanalite rajamine veekogu kaldajoonele ei säilita kaldaala looduslikkust, vaid tekitab tugeva inimõju. Keskkonnaamet palus kaaluda planeeringulahendust, mis uusi paadikanaleid ette ei näe.

Audru Vallavalitsus esitas uue veekogu – Tammetalu kanali – keskkonnaregistri kaardile kandmiseks põhilised andmed: veepeegli pindala on 705 m², keskmine sügavus 2 m, suurim sügavus on 2,5 m.

- 1.6. Tulenevalt eeltoodust on Keskkonnaministeerium keskkonnaregistri vastutava töötlejana seisukohal, et Audru Vallavalitsuse esitatud taotlus on põhjendatud. Pärnu maakonnas Audru vallas, Valgeranna külas Tammetalu katastriüksusel (katastritunnus 15904:003:0728) asuva paadikanali välja arvamine Audru jõe (registrikood: VEE1122000) on põhjendatud. Nimetatud paadikanal on Audru jõest erineva tekke ja kasutusviisiga, vajaduse korral Audru jõe veesüsteemist eraldatav ja märkimisväärse suurusega (rohkem kui pool veepeegli pindalast, mille korral veeseaduse § 8 lõike 2 punkti 6 kohaselt veekogu rajamiseks, likvideerimiseks, süvendamiseks või veekogu põhja pinnase paigaldamiseks).
- 1.7. Tammetalu paadikanal tuleb kanda keskkonnaregistri veekogude nimistusse, märkimaks asjaolu, et heitvee juhtimisel sellesse paadikanalisse tuleb lähtuda heitvee veekogusse juhtimist reguleerivatest õigusaktidest. Tammetalu paadikanali alaliigiks keskkonnaregistri veekogude nimistus märgitakse „rajatis“, rõhutatakse asjaolu, et selle veobjekti kaldal ei ole vajalik rakendada veekaitsevööndi tegevuspiiranguid. Asjaolu, et Tammetalu paadikanali valgala pindala, veevahetuse kiiruse ja nõo kuju kohta infot ei esitatud, ei ole registrikande tegemisel takistuseks.
- 1.8. Tammetalu paadikanal on kindla otstarbega inimese poolt rajatud süvend ja seetõttu ei rakendata selle suhtes veeseaduse §-s 7 sätestatud. Audru jõgi (registrikood: VEE1122000) on avalikult kasutatav veekogu, mille kallasraja asukoht Tammetalu paadikanali piirkonnas on määratud detailplaneeringuga. Audru Vallavalitsuse 5. jaanuari 2017 korraldusega nr 5 kehtestatud Valgeranna külas Leetsi elamuala detailplaneeringu kohaselt tuleb tagada Audru jõe kallasrajal liikumise võimalus mööda Tammetalu paadikanali serva.
- 1.9. Veeseaduse §-s 29 sätestatud veekaitsevööndi kohaldamine Tammetalu kinnistul asuvale paadikanalile ei ole proportsionaalne, arvestades asjaolu, et tegemist ei ole joogiveekanaliga ning kanal on Audru jõe kaitset arvestades väikeste mõõtmetega – veepeegli pindala on alla 0,5 ha ja kaldajoone pikkus ei ületa 500 m. VeeS § 29 lg 4 punktis 3 sätestatud majandustegevuse keeld on arvestades antud veeliiklusrajatise mõõtmeid ja rajamise eesmärki ebaproportsionaalselt piirav. Seega ei loeta nii väikeste mõõtmetega veeliiklusrajatist kanaliks veeseaduse § 29 lg 2 p 2 tähenduses ka juhul, kui selle nimes esineb väljend „paadikanal“. Kuigi Tammetalu paadikanali kaldal tervikuna veekaitsevööndi, kalda ehituskeeluvööndi ja kalda piiranguvööndi kitsendusi ei kohaldata, kehtivad paadikanali kalda selles osas, mis kattub Audru jõe tavalisest veepiirist arvestatud veekaitsevööndi, piiranguvööndi ja ehituskeeluvööndiga, Audru jõe kaitse eesmärgil Audru jõe tavalisest veepiirist arvestatud kitsendused.
- 1.10. Tammetalu paadikanali kandmine keskkonnaregistri veekogude nimistusse rõhutab kohustust täita selle rajatise vee kaitseks veeseaduses sätestatud üldisi veekaitse kohustusi. Paadikanali valdajad ja kallasraja kasutajad peavad tagama, et rajatise ega kallasraja kasutamine ei põhjustaks paadikanaliga ühenduses oleva suurema veekogu – Audru jõe – saastatust. Selleks on soovitatav vältida vähemalt 10 m kaugusel paadikanali servast keemilise taimekaitsevahendi, väetise, reoveesette kasutamist, sõnnikuhoidla, sõnnikuauna, reoveemahuti, käimla ja veeseaduse § 26 lõikes 4 loetletud keskkonnariskiga reostusallikate paigaldamist. Samuti on soovitatav tagada, et see ala oleks aastaringselt kaetud taimkattega (nt muru või põõsastik), sest taimed takistavad erosiooni ja koguvad taimetoitaineid, mis muidu jõuaksid vette.
- 1.11. Tammetalu paadikanali analüüsil selgitati välja ka asjaolu, et veepeegli pindalast lähtuvalt ei ole sellel rajatisel vajalik VeeS § 324 alusel moodustada eraldiseisvat veekogumit. Tammetalu paadikanali määratletakse kui vooluveekogumi „Audru Laisma pkr-st suudmeni“ (kood 1122000_2) valgatal asuv tehistekkeline väiksem veekogu.

Keskkonnaregistri kandest tulenevalt tuleb korrigeerida keskkonnaministri 28.07.2009 määruses nr 44 „Pinnaveekogumite moodustamise kord ja nende pinnaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, pinnaveekogumite seisundiklassid ja seisundiklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ning seisundiklasside määramise kord“ (edaspidi pinnaveekogumite määrus) lisas 2 loetletud vooluveekogumi „Audru Laisma pkr-st suudmeni“ (kood 1122000_2) piire, kuid selle veekogumi osavalgala jääb muutmata.

1.12. Kuna uus tehisveekogu – Tammetalu paadikanal – saab oma vee peamiselt vooluveekogumist „Audru Laisma pkr-st suudmeni“ (vooluveekogumi tüübiga 2A), on asjakohane selle tehisveekogu ökoloogilise seisundi määramisel füüsikalise-keemiliste kvaliteedinäitajate järgi lähtuda pinnaveekogumite määrusel lisas 5 vooluveekogumitele tüübiga 2A kehtestatud üldlämmastiku, ammoniumlämmastiku, üldfosfori ja biokeemilise hapnikutarbe väärtustest. Tammetalu paadikanali seisundi hindamisel vesikonnaspetsiifiliste saasteainete sisalduse, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete järgi tuleb lähtuda veeseaduse § 265 lõike 10 alusel kehtestatud keskkonnakvaliteedi piirväärtustest. Tammetalu paadikanali seisundi hindamine elustiku järgi ei ole asjakohane.

2. KÄSKKIRJA EELNÕU KOOSKÕLASTAMINE PUUDUTATUD ISIKUTEGA

Käesoleva käskkirja aluseks on Audru Vallavalitsuse korduv ja Keskkonnaregistri vastutava töötleja ettepanekute kohaselt täiendatud taotlus. Tammetalu paadikanali rajamiseks ja selle lähipiirkonnas maakasutuse planeerimiseks on Audru Vallavalitsuse 5. jaanuari 2017 korraldusega nr 5 kehtestatud Valgeranna külas Leetsi elamuala detailplaneering, mis on kooskõlastatud Keskkonnaametiga. Planeeringu menetluse käigus on puudutatud isikud olnud piisavalt kaastatud ja seetõttu käskkirja eelnõud haldusorganitele ja puudutatud isikutele arvamuse avaldamiseks ei saadetud.

3. OTSUS

Eeltoodust tulenevalt annan Keskkonnaagentuurile kui vee valdkonna andmekogude pidajale korralduse muuta keskkonnaregistri veekogude nimistu andmeid alljärgnevalt:

- 3.1. Arvata Pärnu maakonnas Audru vallas Valgeranna külas katastriüksusel „Tammetalu“ (katastritunnus: 15904:003:0728) asuv Tammetalu paadikanal Audru jõe (registrikood: VEE1122000) koostisest välja vastavalt käesoleva käskkirja lisas toodud kaardipildile.
- 3.2. Kanda Tammetalu paadikanal eraldiseisva veekoguna keskkonnaregistri veekogude nimistusse, alaliigiga „rajatis“ ,vastavalt käesoleva käskkirja lisas toodud kaardipildile.
- 3.3. Tulenevalt punktis 3.1 nimetatud veekogu väljaarvamisest Audru jõe koosseisust parandada Audru jõe kalda kitsenduste (kalda piiranguvöönd; kalda ehituskeeluvöönd; kalda veekaitsevöönd, kallasrada) asukoht ja ulatus.
- 3.4. Tulenevalt Tammetalu paadikanali tekke, kasutuse ja ruumikuju eripärast märkida Tammetalu paadikanali registrikaardile asjaolu, et sellel veekogul puudub kalda veekaitsevöönd, kalda ehituskeeluvöönd ja kalda piiranguvöönd. Tammetalu paadikanali registrikaardile tuleb märkida ka asjaolu, et ehkki see veekogu ei ole määratud avalikult kasutatavaks, kulgeb mööda Tammetalu paadikanali serva Audru jõe avalikult kasutatav kallasrada, mis on täpsustatud Audru Vallavalitsuse 5. jaanuari 2017 korraldusega nr 5 kehtestatud Valgeranna külas Leetsi elamuala detailplaneeringuga.

- 3.5. Korrigeerida keskkonnaministri 28.07.2009 määruse nr 44 „Pinnaveekogumite moodustamise kord ja nende pinnaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, pinnaveekogumite seisundiklassid ja seisundiklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ning seisundiklasside määramise kord“ lisas 2 loetletud vooluveekogumi „Audru Laisma pkr-st suudmeni“ (kood 1122000_2) piire ja jätta Tammetalu paadikanal selle vooluveekogumi koostisest välja.
- 3.6. Märkida Tammetalu paadikanali registrikaardil keskkonnaregistri kande õiguslikuks aluseks keskkonnaregistri seaduse § 38 lõike 2 punktid 5-6, § 39 lõige 3 ja käesolev käskkiri.
- 3.7. Viidata Audru jõe ja Tammetalu paadikanali registrikaartide seotud dokumentides käesolevale käskkirjale ja Audru Vallavalitsuse 5. jaanuari 2017 korraldusega nr 5 kehtestatud Valgeranna külas Leetsi elamuala detailplaneeringule.

4. VAIDLUSTAMISVIIDE

Käesoleva käskkirja peale võib esitada kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaja jooksul.

(allkirjastatud digitaalselt)
Andres Talijärv
Kantsler

Saata: Keskkonnaagentuur, Maa-amet, Keskkonnaameti Lääne regioon, Audru Vallavalitsus, maavaldajad

Lisa 1. Audru jõe küljest eraldatava ja keskkonnaregistrisse kantava Tammetalu paadikanali asukoha skeem

Joonis 1. Audru jõe (kaldajoon märgitud skeemil sinise joonega) küljest eraldatav ja eraldiseisva rajatisena keskkonnaregistrisse kantav Tammetalu paadikanal (märgitud skeemil roosa joonega)